



**SEKTOROWY
PROGRAM
OPERACYJNY**
Restrukturyzacja i modernizacja
sektora żywnościowego
oraz rozwój obszarów wiejskich,
2004 - 2006

Urząd Marszałkowski *Województwa Warmińsko-Mazurskiego*

Departament Rozwoju Obszarów Wiejskich i Rolnictwa

Biuletyn Informacyjny Rolnictwo i Obszary Wiejskie Warmii i Mazur

Nr 5/2007

Opracowała: dr inż. Joanna Karwowska

10-562 Olsztyn ul. Emilii Plater 1,
tel. (089) 5219250, fax (089) 5219259, e-mail: dow@warmia.mazury.pl
www.sporol.warmia.mazury.pl

SPIS TREŚCI

I.	SYTUACJA SPOŁECZNO – GOSPODARCZA OBSZARÓW WIEJSKICH	
1.	Liczba bezrobotnych i stopa bezrobocia.....	3
2.	Bezrobotni mieszkańcy wsi.....	4
II.	FUNDUSZE STRUKTURALNE 2004-2006	
1.	SEKTOROWY PROGRAM OPERACYJNY „Restrukturyzacja i modernizacja sektora żywnościowego oraz rozwój obszarów wiejskich, 2004-2006	
a.	wdrażanie funduszy strukturalnych w ramach SPO na terenie województwa warmińsko-mazurskiego – stan na 27.04.2007 rok – działania wdrażane przez ARiMR.....	4
b.	wdrażanie funduszy strukturalnych w ramach SPO na terenie województwa warmińsko-mazurskiego – stan na 30.04.2007 rok – działania wdrażane przez Urząd Marszałkowski.....	5
2.	SEKTOROWY PROGRAM OPERACYJNY „Rybołówstwo i przetwórstwo ryb”	
a.	wdrażanie funduszy strukturalnych w ramach SPO na terenie województwa warmińsko-mazurskiego – stan na 30.04.2007 rok.....	5
III.	PLAN ROZWOJU OBSZARÓW WIEJSKICH	
1.	Wykaz działań w ramach PROW za rok 2005/2006 wg danych ARiMR – stan na dzień 30.04.2007r.....	6
2.	Realizacja płatności bezpośrednich do gruntów rolnych.....	9
IV.	AKTUALNOŚCI	
1.	Brak eko – środków.....	9
2.	Boom kredytowy.....	10
3.	Dopłaty 2006-2007.....	10
4.	Produkty regionalne.....	10
5.	Kiedy PROW ?.....	11
6.	Zalesianie najwcześniej za rok.....	12
7.	Ograniczenia w przetargach.....	12
8.	Tytoniowe cięcia.....	13
9.	Trzeba uzupełnić.....	13
10.	Pomoc ze środków ARiMR.....	13
11.	Rekordowa sprzedaż ziemi.....	14
12.	9 000 zł za hektar.....	15
13.	Dopłaty do kredytów rolniczych.....	15
14.	Nowa modernizacja.....	16
15.	Oscypek na zgodę.....	16
V.	INFORMACJE Z DEPARTAMENTU ROZWOJU OBSZARÓW WIEJSKICH I ROLNICTWA	
1.	Konkurs dla organizacji pozarządowych rozstrzygnięty.....	17
2.	Spotkanie informacyjne nt. LEADERA.....	17
3.	Konferencja rybacka.....	17
4.	VI Europejski Kongres Odnowy Wsi.....	18
5.	Konferencja ekologiczna.....	18

I. SYTUACJA SPOŁECZNO – GOSPODARCZA OBSZARÓW WIEJSKICH

1. Liczba bezrobotnych i stopa bezrobocia

Liczba bezrobotnych zarejestrowanych w powiatowych urzędach pracy województwa warmińsko – mazurskiego na koniec I kwartału, wyniosła 122 349 osób i była najniższa od 1999 roku, tzn. od momentu powstania województwa warmińsko – mazurskiego.

W stosunku do poprzedniego miesiąca sprawozdawczego nastąpił spadek liczby bezrobotnych o 7 233 osoby, tj. o 5,6%. W kraju, w marcu 2007 roku spadek liczby bezrobotnych w porównaniu do lutego wyniósł 4,2%. Spadek bezrobocia odnotowano we wszystkich województwach kraju, przy czym najsilniejszy w:

- warmińsko – mazurskim – o 5,6 proc. (o 7,2 tys. osób);
- opolskim – o 5,6 proc. (o 3,4 tys. osób);
- podlaskim – o 5,2 proc. (3,3 tys. osób).

W okresie I kwartału 2007 roku poziom bezrobocia w województwie warmińsko - mazurskim zmniejszył się o 5 225 osób, tj. o 4,1%. W analogicznym okresie 2006 roku liczba bezrobotnych zwiększyła się o 2 076 osób, tj. o 1,4%.

W odniesieniu do marca ubiegłego roku odnotowano spadek poziomu bezrobocia o 30 637 osób, tj. 20,0%.

W marcu 2007 roku odnotowano większą dynamikę spadku poziomu bezrobocia zarówno w stosunku do poprzedniego miesiąca sprawozdawczego, jak i do analogicznego okresu 2006r.

Dynamika zmian (wzrost/spadek) poziomu bezrobocia na rynku pracy ma charakter sezonowy: w okresie wiosennym widoczne są spadki liczby bezrobotnych, natomiast wzrost liczby osób bezrobotnych przypada na miesiące kończące i rozpoczynające rok kalendarzowy. Sezonowość rynku pracy wynika z zapotrzebowania na określony rodzaj pracy ze względu na porę roku (np. budownictwo, drogownictwo, rolnictwo, przemysł przetwórczy, przemysł spożywczy, hotelarstwo i turystyka).

Bezrobocie w województwie warmińsko – mazurskim jest zróżnicowane przestrzennie pod względem poziomu bezrobocia: od 2 832 osób w powiecie węgorzewskim do 10 156 osób w powiecie ostródzkim

Stopa bezrobocia, jaką odnotowano w województwie warmińsko – mazurskim na koniec marca 2007 roku wynosząca 22,8%, jest znacznie wyższa niż przeciętnie w kraju, gdzie odnotowano w tym czasie stopę bezrobocia na poziomie 14,4%. W dalszym ciągu stopa bezrobocia w naszym województwie jest najwyższa w kraju.

Wskaźnik natężenia bezrobocia w regionie warmińsko – mazurskim w marcu 2007 roku (22,8%), był wyższy o 8,4 pkt proc. od wskaźnika krajowego (14,4%). Przed rokiem wskaźnik stopy bezrobocia wynosił 27,3% i był wyższy w porównaniu ze wskaźnikiem na poziomie kraju o 9,5 pkt proc. Świadczy to o zmniejszaniu się dystansu między natężeniem bezrobocia w regionie i w kraju. Różnica pomiędzy najniższym a najwyższym wskaźnikiem stopy bezrobocia w województwie wynosi około 30 pkt proc.

W porównaniu do lutego 2007 roku wskaźnik stopy bezrobocia w województwie warmińsko – mazurskim w marcu 2007 roku spadł o 1,0 pkt proc., w kraju zaś spadek wyniósł 0,5 pkt proc. Od początku roku stopa bezrobocia w województwie spadła o 0,9 pkt proc., w kraju zaś o 0,5 pkt. proc.

Najwyższa stopa bezrobocia w marcu 2007 roku występowała w powiatach:

- braniewskim – 36,0%,
- bartoszyckim – 34,6%,
- węgorzewskim – 34,1%,
- piskim – 32,4%,

- gołdapskim – 31,1%.

Najmniejszą stopą bezrobocia charakteryzowały się:

- miasto Olsztyn – 6,4%,
- miasto Elbląg – 16,2%,
- powiat iławski – 19,3%.

W porównaniu do marca 2006 roku stopa bezrobocia w województwie warmińsko – mazurskim spadła o 4,5 pkt proc., a spadek dla całego kraju wyniósł 3,4 pkt proc. Obserwujemy, zatem większą dynamikę spadku wskaźnika stopy bezrobocia w regionie niż w kraju.

2. Bezrobotni mieszkańcy wsi

W marcu 2007 roku, w odniesieniu do lutego, odnotowano spadek o 3 490 osób, tj. o 5,3%, liczby **bezrobotnych zamieszkałych na wsi**. Zwiększył się natomiast ich udział w ogólnej populacji - o 0,2 pkt proc. Liczba tej kategorii bezrobotnych osiągnęła w marcu poziom 62 114 osób, stanowiąc 50,8% ogółu bezrobotnych. W stosunku do analogicznego okresu sprzed roku, liczba bezrobotnych mieszkańców wsi spadła o 18,3% tj. o 13 937 osób. Jednakże ich udział w ogólnej populacji bezrobotnych wzrósł o 1,1%.

II. FUNDUSZE STRUKTURALNE 2004-2006

1. SEKTOROWY PROGRAM OPERACYJNY „Restrukturyzacja i modernizacja sektora żywnościowego oraz rozwój obszarów wiejskich, 2004-2006”

a. wdrażanie funduszy strukturalnych w ramach SPO na terenie województwa warmińsko-mazurskiego – stan na 27.04.2007 rok - ARiMR

Działanie	Koperta regionalna	Liczba złożonych wniosków	Kwota wnioskowanej pomocy	Liczba podpisanych umów	Kwota podpisanych umów
1.1 Inwestycje w gospodarstwach rolnych	120 296 589,00	1 749	256 000 301,16	740	115 890 565,00
1.2 Ułatwianie startu młodym rolnikom	35 265 787,00	962	48 100 000,00	700	35 000 000,00
1.5 Poprawa przetwórstwa i marketingu artykułów rolnych		99	198 293 431,75	73	162 356 546,00
2.1 Przywracanie potencjału produkcji leśnej		53	74 710 845,00	35	45 413 488,00
2.4 Różnicowanie działalności rolniczej	12 032 150,00	225	17 831 123,72	128	9 940 052,50

i zbliżonej do rolnictwa					
2.6 Rozwój i ulepszanie infrastruktury technicznej związanej z rolnictwem	6 617 770,00	114	13 043 521,43	65	5 696 110,50
Razem	174 212 296,00	3 202	607 979 223,06	1 741	374 296 762,00

b. wdrażanie funduszy strukturalnych w ramach SPO na terenie województwa warmińsko-mazurskiego – stan na 30.04.2007 rok – Urząd Marszałkowski

Działanie	Liczba złożonych wniosków	Kwota wnioskowanej pomocy	Liczba podpisanych umów (wydanych decyzji)	Kwota podpisanych umów (decyzji)
2.2 Scalanie gruntów	0	0	0	0
2.3 Odnowa wsi oraz zachowanie i ochrona dziedzictwa kulturowego	186	30 916 159,11	124	20 114 427
2.5 Gospodarowanie rolniczymi zasobami wodnymi	35	40 559 177,00 (wkład Unii)	31	29 666 737 (wkład Unii)
Razem	221	71 475 336,11	155	49 781 164

2. SEKTOROWY PROGRAM OPERACYJNY „Rybołówstwo i przetwórstwo ryb”

a. wdrażanie funduszy strukturalnych w ramach SPO na terenie województwa warmińsko-mazurskiego – stan na 30.04.2007 rok

Działanie	Liczba złożonych wniosków	Kwota wnioskowanej pomocy	Liczba podpisanych umów	Kwota podpisanych umów
1.1 Dostosowanie nakładu połowowego do zasobów – Złomowanie statków	33	6 640 774,84	33	6 645 017,84
1.2 Dostosowanie nakładu połowowego do zasobów-Przeniesienie statków do krajów trzecich lub zmiana ich przeznaczenia	6	901 850,00	6	1 206 993,00
2.2 Odbudowa i modernizacja floty rybackiej	8	819 719,20		
3.2 Chów i hodowla ryb	37	13 108 121,15	14	1 207 777,00
3.3 Rybacka infrastruktura	2	5 884 565,00	2	5 884 565,00

portowa				
3.4 Przetwórstwo i rynek rybny	15	2 282 762,00	5	317 213,00
3.5 Rybołówstwo śródlądowe	11	343 442,69	8	251 085,00
4.1 Rybołówstwo przybrzeżne	11	3 364 802,40		
4.2 Działania społeczno-ekonomiczne	60	2 588 276,00	58	2 483 114,00
4.3 Znajdowanie oraz promowanie nowych rynków zbytu na produkty rybne	4	3 467 570,00	4	3 467 570,00
4.6 Działania innowacyjne	9	14 674 754,39	5	6 579 360,00
Razem	196	54 076 637,67	135	28 042 694,84

III. PLAN ROZWOJU OBSZARÓW WIEJSKICH

1. Wykaz działań w ramach PROW za rok 2005/2006 – wg danych ARiMR – stan na dzień 30.04.2007r.

Lp.	Nazwa działania	Ilość wniosków	Wnioskowana kwota w (PLN)	Ilość wydanych decyzji
1.	Renty strukturalne	1966 ^a	3 357 523,06 ^a	1 856
2.	Zalesianie gruntów rolnych – kampania 2005	437	20 384 327,00 ^e	363
3.	Zalesianie gruntów rolnych – kampania 2006	529	33 763 605,60	108
4.	Dostosowanie gospodarstw rolnych do standardów Unii Europejskiej	4471	185 147 080,43 ^b	4 361
5.	Wspieranie gospodarstw niskotowarowych	1534	1250 EUR x 1534 wnioski ^b	1 469
5A.	Wspieranie gospodarstw niskotowarowych ^c	1295	1250 EUR x 1295 wnioski ^b	1 229
6.	Wspieranie grup producentów rolnych	2	385 493,00	1
7.	Wspieranie przedsięwzięć rolnośrodowiskowych i poprawy dobrostanu zwierząt	2 589	64 865 183,19	4 024
a.	Rolnictwo zrównoważone S01-wnioski złożone do 15.06.05r.	143	946 863,84	142
	Rolnictwo zrównoważone S01-wnioski złożone od 01.08.05 do 31.12.05r.	85	456 977,44	85
	Rolnictwo zrównoważone S01-wnioski kontynuacyjne złożone	154	961 432,70	152

	w 2006r.			
	Rolnictwo zrównoważone SO1-wnioski złożone w 2006r. po raz pierwszy	79	332 363,81	79
b.	Rolnictwo ekologiczne SO2-wnioski kontynuacyjne od 01.03.05 do 30.04.05	213	4 070 504,57	212
	Rolnictwo ekologiczne SO2-wnioski złożone do 15.06.05	216	3 764 170,99	216
	Rolnictwo ekologiczne SO2-wnioski złożone od 01.08.05 do 31.12.05	125	2 605 354,13	124
	Rolnictwo ekologiczne SO2-wnioski złożone w 2006r. (II i III rok realizacji)	421	8 233 665,51	413
	Rolnictwo ekologiczne SO2-wnioski złożone w 2006r. po raz pierwszy	182	3 463 045,75	179
c.	Utrzymanie łąk ekstensywnych PO1-wnioski złożone do 15.06.05r.	73	1 496 979,46	73
	Utrzymanie łąk ekstensywnych PO1-wnioski złożone od 01.08.05 do 31.12.05	46	529 478,22	43
	Utrzymanie łąk ekstensywnych PO1-wnioski kontynuacyjne złożone w 2006 r.	83	1 537 939,80	78
	Utrzymanie łąk ekstensywnych PO1-wnioski złożone w 2006 r. po raz pierwszy	68	400 555,64	68
d.	Utrzymanie pastwisk ekstensywnych P02-wnioski złożone do 15.06.05	9	43 120,80	9
	Utrzymanie pastwisk ekstensywnych P02-wnioski złożone od 01.08.05 do 31.12.05	7	20 756,00	7
	Utrzymanie pastwisk ekstensywnych P02-wnioski kontynuacyjne złożone w 2006r.	16	208 652,80	13
	Utrzymanie pastwisk ekstensywnych P02-wnioski złożone w 2006r. po raz pierwszy	24	83 199,20	22
e.	Ochrona gleb i wód KO1wnioski złożone do 15.06.05	429	7 793 304,26	427
	Ochrona gleb i wód KO1-wnioski złożone od 01.08.05 do 31.12.05	656	10 476 282,40	641

	Ochrona gleb i wód KO1-wnioski kontynuacyjne złożone w 2006r.	426	8 413 800,88	418
	Ochrona gleb i wód KO1-wnioski złożone w 2006r. po raz pierwszy	575	8 047 671,31	570
f.	Tworzenie stref buforowych K02-wnioski złożone do 15.06.05	4	2 279,00	4
	Tworzenie stref buforowych K02-wnioski złożone od 01.08.05 do 31.12.05	0	0,00	0
	Tworzenie stref buforowych K02-wnioski kontynuacyjne złożone w 2006r.	4	1 755,60	4
	Tworzenie stref buforowych K02-wnioski złożone w 2006r. po raz pierwszy	1	1 274,08	1
g.	Zachowanie lokalnych ras zwierząt gospodarskich GO1-wnioski złożone do 15.06.05	20	434 270,00	19
	Zachowanie lokalnych ras zwierząt gospodarskich GO1-wnioski złożone od 01.08.05 do 31.12.05	2	36 010,00	2
	Zachowanie lokalnych ras zwierząt gospodarskich GO1-wnioski kontynuacyjne złożone w 2006r.	20	476 501,00	18
	Zachowanie lokalnych ras zwierząt gospodarskich GO1-wnioski złożone w 2006r. po raz pierwszy	6	26 620,00	5
8.	Wspieranie działalności rolniczej na obszarach o niekorzystnych warunkach gospodarowania (ONW)-kampania 2005	30 429	92 706 226,52	30 413
8A	Wspieranie działalności rolniczej na obszarach o niekorzystnych warunkach gospodarowania (ONW)-kampania 2006	31 102	95 374 105,91	30 935

^a dotyczy wniosków złożonych zarówno w 2004, 2005, jak i w 2006 roku

^b Zgodnie z Rozporządzeniem Komisji (WE) Nr 1794/2005 r. z dnia 28 października 2005r. ustalające kursy wymiany mające zastosowanie w roku 2005 dla niektórych rodzajów pomocy bezpośredniej oraz środków o charakterze strukturalnym lub środowiskowym, kurs EURO dla Działania 2 PROW – Wspieranie gospodarstw niskotowarowych wynosi 4,14339 zł
- od dnia 18.01.2006 roku obowiązuje kurs wymiany w 2006 roku dla działań PROW: Dostosowanie do standardów UE, Wspieranie gospodarstw niskotowarowych, Wspieranie grup producentów rolnych, według którego 1 EURO=3,85493.

^c wnioski złożone w terminie 06-16 listopada 2006 r.

^d wnioskowana powierzchnia w ha

^e kwota na wydanych decyzjach

a-f pakiety realizowane w ramach programu rolnośrodowiskowego z uwzględnieniem terminów składania wniosków w 2005 roku.

Ilość złożonych wniosków nie będzie zgadzać się z ilością pakietów, gdyż w ramach złożenia 1-go wniosku można realizować maksymalnie 3 pakiety.

Ilość wniosków złożonych w BP od 2004-2006 r. w ramach działania 4 PROW to ilość beneficjentów, którzy przystąpili w latach 2004-2006 do PROGRAMU ROLNOŚRODOWISKOWEGO/ nie uwzględnia wniosków wycofanych/pozostawionych bez rozpoznania.

3. Realizacja płatności bezpośrednich do gruntów rolnych na dzień 7.05.2007 r.

	Płatności bezpośrednie do gruntów rolnych	Płatności z tytułu ONW
Liczba rolników ubiegających się o płatności w kampanii 2006	44 073	31 102
Ilość decyzji o przyznaniu płatności lub o odmowie przyznania płatności, które zostały wysłane do beneficjentów w kampanii 2006	43 992	30 935
Kwota naliczonych płatności znajdujących się na decyzjach, które zostały wysłane do beneficjentów w kampanii 2006	545 766 339,20 zł	95 374 105,91 zł

IV. AKTUALNOŚCI

1. Brak eko – środków

Czy pali się zielone światło dla produkcji żywności ekologicznej w Polsce? Zdania są podzielone. Z jednej strony liczba gospodarstw po naszym wejściu do unii europejskiej wzrosła prawie trzykrotnie, a z drugiej brakuje jeszcze odpowiednich uregulowań prawnych.

10 tysięcy gospodarstw ekologicznych na półtora miliona. Czy to dużo? Zdaniem ekspertów nie ma powodów do dumy. Co prawda statystycznie jesteśmy na 5 miejscu w Europie, jeżeli chodzi o przyrost powierzchni ekologicznej, ale dużo gorzej wygląda sprawa udziału w rynku. Bo jest to zaledwie 1%. I tu jesteśmy daleko w tyle nie tylko za Austrią, Szwajcarią czy Włochami, ale także wyprzedzają nas Estończycy oraz Czesi. Zdaniem rolników oraz przedstawicieli jednostek certyfikujących głównym problemem, który ogranicza rozwój produkcji ekologicznej to brak biologicznych środków ochrony roślin. Nie mamy zarejestrowanego ani jednego środka do zwalczania szkodników bardzo popularnych na przykład na stonkę ziemniaczaną na rolnicę na szkodniki, które dziesiątkują warzywa. A w krajach

sąsiednich rolnicy mają do wyboru kilka biologicznych środków ochrony roślin. Resort rolnictwa oczywiście zapewnia, że robi wszystko, aby powstawało u nas jak najwięcej gospodarstw ekologicznych. Ale to wymaga czasu. Pytanie, jak długo rolnicy będą musieli czekać na dopuszczenie do obrotu środków biologicznych na razie pozostaje bez odpowiedzi.

2. Boom kredytowy

Zainteresowanie było tak duże, że środków w końcu zabrakło. Kredyty preferencyjne dla rolników biją rekordy popularności. Sejm podjął decyzję o przesunięciu dodatkowych środków. A zatem pieniędzy powinno wystarczyć dla wszystkich chętnych.

Zdaniem resortu rolnictwa powodów tak dużego zainteresowania rolników kredytami preferencyjnymi jest kilka. Ale główny to brak informacji na temat nowych pożyczek. Nowe kredyty, wbrew powszechnemu przekonaniu będą korzystniejsze dla rolników. Na przykład nie będzie już konieczna opinia ośrodka doradztwa rolniczego, zdobycie której nie zawsze było dla rolników łatwe. Po opracowaniu biznesplanu rolnik składa wniosek o kredyt razem z biznesplanem w banku, a bank sam ocenia zgodność z przepisami i udziela kredytu. Resort rolnictwa zapewnia też, że wszyscy rolnicy, którzy do tej pory złożyli wnioski, a kredyty nie zostały im przyznane tylko ze względu na brak środków, dostaną wsparcie. Teraz największym zainteresowaniem cieszą się kredyty dla młodych rolników, na inwestycje, zakup gruntów rolnych oraz tak zwane nowe technologie. Maksymalny okres spłaty pożyczki w zależności od linii kredytowej wynosi od 5 do 20 lat. Najniższe oprocentowanie to 1% a najwyższe 3% w skali roku. Maksymalna kwota kredytu zależy od rodzaju przedsięwzięcia i wynosi od 4 do 16 mln zł.

3. Dopłaty 2006-2007

Ministerstwo Rolnictwa podsumowało kampanie składania i wypłacania wniosków o dopłaty bezpośrednie za zeszły rok. Pieniądze otrzymali prawie wszyscy zainteresowani.

Mimo problemów związanych z terminowym przesłaniem rolnikom mappek graficznych, które trzeba dołączyć do wniosków prawie wszyscy zdążyli na czas złożyć dokumenty niezbędne do otrzymania unijnych subwencji. Było to o tyle ułatwione, że Komisja Europejska zgodziła się przedłużyć termin składania wniosków. Do dzisiaj pieniądze na konta dostało 98% rolników. Brakujące 2% to wypadki losowe takiej jak na przykład śmierć beneficjenta lub nieścisłości, które Agencja Restrukturyzacji musi wyjaśnić. Pieniądze mogli nie otrzymać także ci rolnicy, u których kontrola wykazała, że we wniosku zawarli oni nie prawidłowe dane.

4. Produkty regionalne

Na ministerialnej liście produktów regionalnych i tradycyjnych znajduje się już 41 wyrobów. Inne czekają w kolejce po wpis. W sumie producenci złożyli około 320 wniosków. Ale dostać się na taką listę nie jest łatwo.

Jeszcze trudniej otrzymać certyfikat unijny. To nie tylko kwestia dokumentacji, ale także spełnienia wymogów historycznych, recepturowych i sanitarnych. Na razie Polska złożyła w Brukseli 19 wniosków o rejestrację swoich specjałów. Już niedługo certyfikat otrzyma bryndza podhalańska. Jest nadzieja, że wkrótce także i oscypek.

Produkty, które zostaną wpisane na listę w Brukseli mają szansę na unijną ochronę, co pomoże zabezpieczyć je przed podróbkami. Ale utrudnić podrabianie produktów (jeszcze przed uzyskaniem przez nie unijnych certyfikatów) ma również Program, Jakość, Tradycja, który wprowadza narodowy system znakowania i ochrony produktów regionalnych.

Niezależny od Brukseli i opracowany przez Polską Izbę Produktu Regionalnego i Lokalnego. Wprowadzenie tego programu ma ułatwić Ustawa o Wspieraniu Obszarów Wiejskich. Ma też zachęcić producentów do rejestrowania swoich wyrobów w Unii. Będą się oni mogli starać o wsparcie finansowe np. zwrot części kosztów za udział w targach czy przygotowanie dokumentacji. Zyski będą niewątpliwe. Nie tylko dla samych producentów ale i całych regionów – dla których wyroby z unijne czy krajowej listy mogą być świetnym elementem promocji. Dlatego wiele samorządów pomaga wytwórcom w przygotowaniu dokumentacji. A sami producenci coraz częściej przekonują się o konieczności organizowania się w grupy producenckie, co ułatwi uzyskiwanie pomocy finansowej, handel i akcje promocyjne.

5. Kiedy PROW ?

Rozpoczął się wyścig z czasem, którego stawką jest jak najszybsze uruchomienie Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich. Jeżeli negocjacje z Komisją Europejską nie zakończą się w ciągu kilku tygodni to rolnicy na PROW będą musieli poczekać, aż do września.

Zasady negocjacji z Komisją Europejską są jasne. Bruksela na rozpatrzenie i zaakceptowanie PROW-u ma pół roku. Ten termin minął pod koniec kwietnia. Jednak akredytacji jeszcze nie ma, bo brukselscy urzędnicy mieli do naszych programów pomocowych wiele wątpliwości i teraz czekają na wyjaśnienia. Do tej pory odbyły się dwie sesje pytań i odpowiedzi. Każda trwała dwa tygodnie. W efekcie termin wydania akredytacji przesunął się na koniec maja. Polski rząd ma nadzieję, że Komisja Europejska nie będzie miała już więcej pytań i wyda akredytację jak najszybciej. Problem pojawi się jeśli nie zrobi tego, ani w czerwcu, ani w lipcu. Optymistyczne założenie jest takie, że PROW zostanie zaakceptowany jeszcze przed wakacjami. Gdy ministerstwo rolnictwa będzie wiedziało, że Bruksela nie zada już żadnych pytań wtedy w maju zezwoli Agencji Restrukturyzacji na przyjmowanie wniosków na pierwszy program pomocowy. Będzie to wsparcie dla grup producenckich. W czerwcu ma ruszyć zbieranie wniosków na pomoc dla młodych rolników oraz renty strukturalne. W lipcu inwestycje w gospodarstwach rolnych. W ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich Unia Europejska przekaze polskim rolnikom pomoc przekraczającą 17 miliardów euro.

6. Zalesianie najwcześniej za rok

Czy jest nadzieja, że w czerwcu ruszy nowy program zalesiania gruntów rolnych? Niestety w tym roku nie ma na to szansy. Zdaniem resortu rolnictwa nowe drzewka będzie można sądzić dopiero za rok.



Przewidywany termin składania wniosków na zalesienia to najprawdopodobniej od 1 sierpnia do 30 września, czyli to będzie inny termin niż dotychczas. Zatem zalesienie będzie możliwe wiosną 2008 roku. Pozostaje jeszcze do wyjaśnienia sprawa tak zwanego planu zagospodarowania przestrzennego. W poprzednim programie rolnicy mieli z tym sporo kłopotów. Teraz wiele gmin nadal nie ma takiego planu i wszystko wskazuje na to, że długo nie będzie miało. W nowym programie wprowadzono także dwa bardzo ważne ograniczenia. Po pierwsze będzie można zalesić tylko i wyłącznie własne grunty, dzierżawa już nie wchodzi w grę. Po drugie każdy rolnik będzie mógł posadzić las tylko na 20 hektarach ziemi. Kolejna ważna zmiana polega na skróceniu okresu wypłacania premii zalesieniowej. Kto zalesił pola ze starego programu będzie ją dostawał przez 20 lat a w ramach nowego o pięć lat mniej.

7. Ograniczenia w przetargach

Jeszcze w tym miesiącu powinien być gotowy projekt ustawy ograniczający dostęp do państwowej ziemi rolniczej. Jest duża szansa, że znajdzie on poparcie większości w Sejmie.

Rząd zamykając jeszcze bardziej dostęp do państwowego zasobu ziemi rolniczej chce w ten sposób promować tych rolników, którzy chcą się rozwijać, ale nie zawsze stać ich na kupno coraz droższych gruntów. Stąd pomysł, aby wprowadzić maksymalną wielkość ziemi jaką można kupić w Agencji Nieruchomości Rolnych. Dąży się do tego, aby jednorazowo nie można było kupować działki większej niż dwukrotna średnia wielkość w województwie. To nie koniec zmian. Rolnik będzie mógł kupować tak długo państwową ziemię dopóki wielkość jego gospodarstwa nie przekroczy 100 hektarów. Teraz definicja rodzinnego gospodarstwa rolnego pozwala mu na zakup maksymalnie 300 hektarów. Nowe przepisy mają szansę na uchwalenie przez koalicję rządzącą, gdyż sejmowa opozycja jest podzielona w ich ocenie.

Z poparciem większości klubów spotka się natomiast pomysł zawężenia definicji rolnika, który może przystąpić do przetargu. Rząd proponuje, aby taka osoba musiała zamieszkiwać w gminie przynajmniej 3 lata. Chodzi o to żeby uniknąć takiej sytuacji, że przystępują rolnicy, którzy są zameldowani w gminie od 2-3 dni.

8. Tytoniowe cięcia

Plantatorzy tytoniu nie chcą się zgodzić na zmianę zasad rozdzielania unijnego wsparcia. Komisja Europejska znosi dopłaty do produkcji tytoniu i powoli zastępuje je dopłatami do hektara upraw.

Nowy system jest wprowadzany w Unii od trzech lat. W tym roku ma on objąć także polskich plantatorów, którzy twierdzą, że zostali zaskoczeni i oszukani ponieważ, gdy wchodziliśmy do Unii oni o tej reformie nic nie wiedzieli. Teraz boją się o swoje dochody. Uważają, że nowe zasady doprowadzą do zmniejszenia upraw. Argumentują to przykładami wielu krajów unijnych, w których w ciągu jednego sezonu zmiany w systemie rozdzielania dopłat spowodowały likwidację 40% plantacji. Natomiast resort rolnictwa twierdzi, że wszystko było jasne jeszcze przed akcesją. Polska dostała wówczas 3 letni okres przejściowy, który właśnie się skończył i nie ma od tego odwrotu.

9. Trzeba uzupełnić

Tylko trzy dni na uzupełnienie dokumentów. Tyle czasu na dostarczenie odpowiednich zaświadczeń zostało rolnikom, którzy ubiegają się o tak zwane płatności energetyczne. Agencja Restrukturyzacji będzie je przyjmować do 11 czerwca, ale każdy dzień zwłoki po 31 maja to strata.

O dodatkowe płatności do uprawy roślin energetycznych, ubiega się ponad 8 tysięcy rolników. Przewidywana stawka dopłat to 45 euro na hektar. Aby je dostać trzeba jednak spełnić szereg warunków. Podstawowym warunkiem, żeby uzupełnić płatność energetyczną musi być zawarta umowa z podmiotem skupującym lub też z pierwszą jednostką przetwórczą, która została zatwierdzona przez ARR. Często dostarczane przez rolników zaświadczenia dotyczące skup roślin energetycznych są niekompletne. Nie wszyscy plantatorzy mają podpisane umowy z podmiotami zatwierdzonymi przez Agencję Rynku Rolnego. A to nie jedyne dokumenty, które rolnicy powinni dostarczyć do powiatowych biur Agencji Restrukturyzacji. Wielu do tej pory czeka na tak zwane załączniki graficzne. Do tej pory do Agencji Restrukturyzacji wpłynęło ponad milion 200 tysięcy wniosków. Dokumenty można jeszcze składać, ale każdy dzień zwłoki to o 1% płatności mniej.

10. Pomoc ze środków ARiMR dla gospodarstw sadowniczych dotkniętych klęskami

Pomoc ze środków Agencji będzie udzielana w formie dopłat do oprocentowania kredytów przeznaczonych na wznowienie produkcji w gospodarstwach rolnych znajdujących się na obszarach dotkniętych klęskami. Uruchomienie pomocy może nastąpić wyłącznie za zgodą Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi wyrażoną na wniosek właściwego wojewody zgłoszony w okresie 3 miesięcy od dnia stwierdzenia skutków klęski. Wniosek wojewody zgłaszany jest pod warunkiem oszacowania strat przez komisję powołaną przez wojewodę w terminie 2 miesięcy od dnia stwierdzenia skutków klęski.

Kwota kredytu nie może przekroczyć wysokości szkód w uprawach rolnych oszacowanych przez komisję, nie więcej jednak niż

- 4 mln zł dla gospodarstw rolnych,
- 8 mln zł dla działów specjalnych produkcji rolnej.

Kwota pomocy w formie dopłat do oprocentowania kredytów nie może przekroczyć kwoty, stanowiącej różnicę między wysokością poniesionej szkody a kwotą wypłaconego odszkodowania z tytułu ubezpieczenia.

A ponadto wysokość pomocy Agencji nie może przekroczyć :

1. 80% kwoty obniżenia dochodu, wynikającego z opinii wojewody,
2. 90 % kwoty obniżenia dochodu, wynikającego z opinii wojewody – dla gospodarstw rolnych położonych na obszarach ONW i NATURA 2000.

Kredyt może zostać udzielony na okres:

- 4 lata w przypadku nakładów na zakup rzeczowych środków do produkcji rolnej,
- 5 lat na zakup kwalifikowanego materiału szkółkarskiego na odtworzenie sadu.

Oprocentowanie kredytu dla kredytobiorcy, przy aktualnie obowiązującej stopie redyskonta, wynosi aktualnie 1,69 %.

Od kredytobiorcy nie jest wymagane wniesienie udziału własnego, natomiast kredytobiorca winien w terminie 3 miesięcy od dnia pobrania środków finansowych z banku udokumentować, co najmniej 50% wydatków poniesione na zakupy dokonane po dniu wystąpienia szkody.

Agencja przewiduje, że do końca maja br. podpisane zostaną umowy z bankami, które udzielały i będą udzielać kredytów kłeskowych.

Agencja dysponuje kwotą 12,5 mln zł na dopłaty obniżające oprocentowanie kredytów dla poszkodowanych rolników, która zapewnia dostęp do preferencyjnych kredytów na wznowienie produkcji po kłeskach, poszkodowanym rolnikom.

Zgodnie ze stanowiskiem MRiRW po 30 kwietnia br. mogą być również udzielane kredyty preferencyjne, na nowych zasadach, na podstawie zgody MRiRW wydanych w okresie od 1 czerwca 2006r. Warunkiem udzielenia kredytu kłeskowego jest w szczególności dołączenie do wniosku o kredyt opinii wojewody, zgodnie z wzorem udostępnionym przez Agencję.

W dniu 22 maja br. Prezes Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa przekazał do wojewodów zaakceptowany przez Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi wzór opinii wojewody, dotyczącej zakresu i wysokości doznanych szkód, oszacowanych przez komisję powołaną przez wojewodę. Opinię tą poszkodowany rolnik składa w banku wraz z wnioskiem o kredyt.

11. Rekordowa sprzedaż ziemi

W ciągu 4 miesięcy 2007 roku Agencja sprzedała ponad 40 tys. ha gruntów, tj. prawie 37% z zaplanowanych na ten rok (113 tys. ha).

Wysoką sprzedaż odnotowały oddziały terenowe Agencji w Szczecinie, Rzeszowie, Olsztynie, Bydgoszczy i we Wrocławiu. W Zasobie Własności Rolnej Skarbu Państwa nadal znajduje się prawie 2 mln 700 tys. ha, w tym w dzierżawie pozostaje 1 mln 900 tys. ha, a do €rozdysponowania oczekuje ok. 360 tys. ha. W 2006 roku Agencja sprzedała 107 tys. ha gruntów.

Od początku swojej działalności Agencja sprzedała ponad 1 mln 600 tys ha gruntów. Najwięcej nieruchomości rolnych do rozdysponowania znajduje się na terenach województw: zachodniopomorskiego, warmińsko-mazurskiego, lubuskiego. Z kolei najmniej gruntów Agencja posiada w województwach: małopolskim, kujawsko-pomorskim, opolskim.

12. 9 000 zł za hektar

W I kwartale br za 1 ha gruntów rolnych z Zasobu Własności Rolnej Skarbu Państwa trzeba było zapłacić średnio 8 977 zł. Najdroższe były działki do 1 ha, średnio po 11,8 tys. zł za 1 ha.

W porównaniu do pierwszego kwartału 2006 r. za 1 ha gruntów nieruchomości rolnych płacono prawie o 2 500 zł więcej (6 519 zł za 1 ha w I kwartale 2006 r.). Wzrost w stosunku do pierwszego kwartału wyniósł ok. 40%. W 2006 roku ceny gruntów kupowanych w Agencji wzrosły średnio o 31,5 % do 7 374 zł za 1 ha. To o ponad 1 700 zł więcej niż w 2005 roku (5 607 zł). Najdroższe były grunty w województwach: kujawsko-pomorskim (ponad 11 tys. za 1 ha), warmińsko-mazurskim (ponad 10 tys.), dolnośląskim (ponad 9 tys.). Tendencja wzrostowa utrzymuje się od 2002 r.

13. Dopłaty do kredytów rolniczych

463 miliony złotych – tyle Agencja Restrukturyzacji przeznaczy w tym roku na dopłaty do kredytów rolniczych. Nowe zasady już zostały opracowane. Wszystko wskazuje na to że na zaciągnięcie pierwszych pożyczek rolnicy nie będą musieli długo czekać .

Od 1 maja zmieniły się zasady przyznawania kredytów preferencyjnych. A to dlatego, że trzeba było dostosować nasze przepisy do unijnych. Zdaniem Agencji Restrukturyzacji rolnicy nie muszą obawiać się zbyt dużych zmian. Podstawowa zasada jest taka, że po raz pierwszy przy korzystaniu z pomocy krajowej będą mieli z góry określoną kwotę dopłat. Zostanie odniesiona kwota pomocy w postaci dopłat do oprocentowania do kwoty kredytu i będzie ona wyrażana procentowo i tutaj banki będą badały czy rolnik nie przekracza tej intensywności pomocy z budżetu państwa. Na wyższą pomoc będą mogli liczyć młodzi rolnicy oraz ci, którzy gospodarują na tak zwanych terenach ONW oraz Natura 2000. Dotychczas największym zainteresowaniem rolników cieszyły się kredyty na inwestycje oraz zakup nowych technologii. Jednak ich zdobycie dla wielu wcale nie było łatwe. Zdaniem Agencji Restrukturyzacji teraz będzie łatwiej, bo nie będzie wymagana opinia Ośrodka Doradztwa Rolniczego dotycząca planu inwestycji. Zmienia się także oprocentowanie kredytów. Przy liniach takich jak zakup ziemi linia, która wspiera młodych rolników, finansowanie nowych technologii w rolnictwie, to oprocentowanie będzie wynosiło aktualnie 1,69%, przy linii kredyt inwestycyjny podstawowy, który wspiera rolnictwo i przetwórstwo produktów rolnych 3,38% w skali roku. Kredyty na inwestycje w gospodarstwach rolnych będą mogły być udzielane w wysokości 80% poniesionych kosztów. Maksymalne kwoty to 4 miliony złotych dla jednego gospodarstwa, dwa razy tyle dla działów specjalnych produkcji rolniczej oraz 16 milionów w przypadku inwestycji w przetwórstwie rolnym.

KREDYTY PREFERENCYJNE

WYSOKOŚĆ UDZIELANEJ POMOCY

4 mln zł – dla jednego gospodarstwa

8 mln zł- dla działów specjalnych

16 mln zł – dla przetwórstwa

Do końca tego roku rolnicy będą mogli ubiegać się o kredyty na zakup stada podstawowego, do końca 2008 na inwestycje w przetwórstwie płodów rolnych, a do końca 2009 roku na zakup ziemi.

KREDYTY PREFERENCYJNE

Do końca 2007 - zakup stada podstawowego

Do końca 2008 - inwestycje w przetwórstwie płodów rolnych

Do końca 2009 - zakup ziemi.

14. Nowa modernizacja

Najpierw był SAPARD później inwestycje, teraz pora na Modernizację Gospodarstw Rolnych. Tak będzie nazywał się jeden z programów wspierania obszarów wiejskich na lata 2007-13. Czy będzie on bardzo różnił się od dotychczasowych? Zdaniem resortu rolnictwa pewne zmiany są konieczne. Czy będą korzystne? To muszą ocenić sami zainteresowani.

Na modernizację gospodarstw rolnych na lata 2007-13 przewidziano półtora miliarda euro. Nie jest to kwota zbyt wysoka biorąc pod uwagę fakt, że program ten będzie rozszerzony. Obejmuje on jakby dotychczasowe 3 programy. Dotychczasowe inwestycje, infrastrukturę i dotychczasowe dostosowanie do standardów. To znaczy, że rolnicy będą mogli ubiegać się między innymi o zwrot części poniesionych kosztów na budowę, przebudowę budynków zakup sprzętu rolniczego a także komputerów, zakup gruntów rolnych, zakładanie sadów i wieloletnich plantacji oraz zaopatrzenie gospodarstw w wodę. Będzie można także odliczyć część wydatków poniesionych na przygotowanie dokumentacji. Dotacje jednak będą niższe niż dotychczas. Podstawowa stopa zwrotu to jest 40% dodatek do ONW 10%, natomiast w starym było to 50 i dodatek 10%. Na najwyższy zwrot będą mogli liczyć rolnicy gospodarujący na terenach szczególnie narażonych na działanie azotu. Im będzie przysługiwał zwrot w wysokości 75% kosztów na budowę zbiorników do przechowywania nawozów naturalnych. Będą też korzystne zmiany – na przykład złagodzone zostaną wymagania dotyczące spełniania standardów unijnych. Dotyczy to na przykład płyt obornikowych, które nie są wymagane na terenie całego kraju, a obowiązek posiadania ich będą miały tylko duże gospodarstwa. Nie będzie też narzucana szerokość stanowisk dla krów budynku inwentarskim.

15. Oscypek na zgodę

Jest porozumienie w sprawie polskiego oscypka. Oznacza to, że spór ze Słowacją, który skutecznie uniemożliwiał nam rejestrację owczego sera w Brukseli, został w końcu zażegnany.

Zamieszanie wokół oscypka wywołali Słowacy, którzy wbrew wcześniejszym porozumieniom w ostatniej chwili zablokowali jego rejestrację. Ich zdaniem, polski ser zagrażał osztiepokowi - tamtejszemu odpowiednikowi oscypka. Zawarta obecnie umowa ostatecznie rozwiewa wątpliwości naszych południowych sąsiadów, bo stwierdza, że oba sery, mimo wspólnego pochodzenia znacznie się różnią. W Polsce mówimy tylko o oscypku, na Słowacji tylko o osztiepoku i w żaden sposób nie możemy tego tłumaczyć. Ponieważ ochronie podlega nazwa, która stanowi w tym wypadku podstawę problemu. Dzięki porozumieniu, rejestracja oscypka w systemie

unijnym niebawem dobiegnie końca. A to oznacza, że w ciągu kilku miesięcy góralski wyrób trafi na listę produktów prawnie chronionych.

V. INFORMACJE Z DEPARTAMENTU ROZWOJU OBSZARÓW WIEJSKICH I ROLNICTWA

1. Konkurs dla organizacji pozarządowych rozstrzygnięty

W dniu 27 kwietnia br. Zarząd Województwa Warmińsko-Mazurskiego, podjął decyzję o przyznaniu dotacji na wykonanie zadania publicznego związanego z realizacją zadań samorządu województwa warmińsko-mazurskiego w zakresie aktywizacji społeczności lokalnych na obszarach wiejskich w 2007 roku przez organizacje pozarządowe oraz podmioty wymienione w art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie.

Nabór ofert odbył się w dniach od 22 stycznia do 2 marca 2007 roku. Wpłynęło 7 ofert, które zgodnie z regulaminem zostały zweryfikowane i ocenione przez Komisję Konkursową. 2 oferty otrzymały dofinansowanie na łączną kwotę 9 tys. zł. Są to:

1. Stowarzyszenie Łączy Nas Kanał Elbląski Lokalna Grupa Działania w Elblągu „Partnerstwo i programowanie w LGD „Wysoczyzny Elbląskiej”.

2. Stowarzyszenie Łączy Nas Kanał Elbląski Lokalna Grupa Działania w Elblągu „Programowanie i partnerstwo w Programie LEADER Miasta i Gminy Pasłęk”.

2. Spotkanie informacyjne nt. LEADERA

Dnia 11 maja 2007 roku w Dobrym Mieście odbyło się spotkanie informacyjne nt. LEADERA.

Omówione zostały na nim tematy związane z nowym okresem programowania na lata 2007-2013. Przedstawiono także warunki przystąpienia gmin: Lidzbark Warmiński, Dywity, Jonkowo, Świątki, Orneta, do już istniejącej Lokalnej Grupy Działania „Warmiński Zakątek”. Tematykę spotkania omówił pan Tomasz Piłat –z-ca Dyrektora Departamentu Rozwoju Obszarów Wiejskich i Rolnictwa.

3. Konferencja rybacka

Dnia 18 maja 2007 roku w Hotelu „Zamek Ryn” odbyła się konferencja nt. „**Aktualnego stanu i perspektyw gospodarki rybackiej w województwie warmińsko-mazurskim**”.

Organizatorem konferencji był Departament Rozwoju Obszarów Wiejskich i Rolnictwa Urzędu Marszałkowskiego Województwa Warmińsko-Mazurskiego.

Konferencja miała na celu przedstawienie problemów związanych z szeroko pojętą gospodarką rybacką prowadzoną w naszym województwie i możliwościami ich rozwiązywania. Wśród najistotniejszych zagadnień poruszonych na spotkaniu były: wpływ kormorana i kłusownictwa na spadek odłowów rybackich ryb, problem wchodzenia RZGW jako drugiego uprawnionego do rybactwa w obwodzie rybackim oraz możliwość finansowania rybactwa (w tym zarybień węgorzem) ze środków unijnych.

4. VI Europejski Kongres Odnowy Wsi

W dniach 23-26 maja 2007 roku w Kamieniu Śląskim-miejscowości o szczególnej historii i zasobie dziedzictwa kulturowego oraz osiągnięciach w odnowie wsi potwierdzonych wyróżnieniem w konkursie o Europejską Nagrodę Odnowy wsi roku 2000 oraz zwycięstwem w konkursie Piękna Wieś Opolska 2005 roku, odbył się VI Europejski Kongres Odnowy Wsi. Organizatorami Kongresu był Urząd Marszałkowski Województwa Opolskiego, Europejskie Stowarzyszenie Rozwoju Obszarów Wiejskich i Odnowy Wsi ARGE w Wiedniu oraz Miasto i Gmina Gogolin.

Województwo opolskie już w 1997 roku zainicjowało proces odnowy wsi w Polsce. Zatem organizacja Kongresu łączyła się z jubileuszem dziesięciolecia odnowy wsi w Polsce i na Opolszczyźnie, co nadało przedsięwzięciu jeszcze większe znaczenie. W trakcie Kongresu podejmowana była dyskusja nad potrzebą aktualizacji *Przewodniej Wizji Rozwoju Obszarów Wiejskich* i skutkami dla ruchu odnowy wsi, jakie niesie za sobą rozszerzenie Unii Europejskiej o nowe kraje członkowskie. Podsumowany został także dorobek krajowy i przeanalizowana szansa, jaką jest wsparcie odnowy wsi przez *Program Rozwoju Obszarów Wiejskich*.

W Kongresie uczestniczyło dwustu gości z regionów i krajów członkowskich Europejskiego Stowarzyszenia Rozwoju Obszarów Wiejskich i Odnowy Wsi ARGE w Wiedniu, regionów partnerskich Opolszczyzny, pozostałych województw oraz reprezentantów świata nauki i polityki, jak również blisko tysiąc uczestników opolskiego programu odnowy wsi i zainteresowanych grup z całej Polski. Województwo warmińsko-mazurskie reprezentował pan Adam Puza – radny Sejmiku Województwa Warmińsko-Mazurskiego, członek Komisji Rozwoju Obszarów Wiejskich, Rolnictwa, Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej Województwa Warmińsko-Mazurskiego, pan Jarosław Sarnowski-dyrektor Departamentu Rozwoju Obszarów Wiejskich i Rolnictwa, pracownicy Departamentu, przedstawiciele Warmińsko-Mazurskiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego, Warmińsko-Mazurskiej Izby Rolniczej oraz Lokalnych Grup Działania.

Przedstawiciele grup liderów społeczności wiejskich i gmin zapoznali się z doświadczeniami poszczególnych społeczności wiejskich z terenu województwa opolskiego podczas podróży studyjnych.

5. Konferencja ekologiczna

W dniu 30 maja 2007 roku w Hotelu Warmińskim w Olsztynie odbyła się konferencja ekologiczna nt. **„Szanse i możliwości organizacji rynku produktów ekologicznych w województwie warmińsko – mazurskim”**.

Organizatorem konferencji był Departament Rozwoju Obszarów Wiejskich i Rolnictwa Urzędu Marszałkowskiego Województwa Warmińsko – Mazurskiego, Warmińsko - Mazurski Ośrodek Doradztwa Rolniczego oraz Wojewódzki Inspektorat Jakości Handlowej Artykułów Rolno - Spożywczych w Olsztynie.

Konferencja kierowana była do producentów i przetwórców prowadzących produkcję rolną metodami ekologicznymi, służb doradztwa rolniczego, przedstawiciele instytucji działających na rzecz rolnictwa. Przybliżyła ona znaczenie podejmowania działalności związanej z rolnictwem ekologicznym. Przedstawione zostały na niej tematy dotyczące stanu i perspektyw rozwoju rolnictwa ekologicznego województwa warmińsko-mazurskiego, przedstawianie uprawy roślin z rolnictwa konwencjonalnego na system rolnictwa ekologicznego, przetwórstwo i rynek produktów ekologicznych, rolnictwo ekologiczne-wymagania proceduralne, zadania Inspekcji JHARS w świetle obowiązujących przepisów i znakowanie produktów rolnictwa ekologicznego.

Biuletyn opracowano na podstawie danych:

- Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa,
- Agencji Nieruchomości Rolnych,
- Agencji Rynku Rolnego,
- Wojewódzkiego Urzędu Pracy,
- Urzędu Marszałkowskiego Województwa Warmińsko-Mazurskiego, Departamentu Rozwoju Obszarów Wiejskich i Rolnictwa,
- oraz informacji prasowych.